

l'ilot

2020

EEN BOCHTIG JAAR TUSSEN UITDAGINGEN EN SOLIDARITEIT

Activiteitenverslag van een
ongewoon jaar

L., dakloos, kwam koffie halen
bij het dagopvangcentrum

Krant van de schenkers - Driemaandelijks
April, mei, juni 2021
P918857

Afgiftebureau: Brussel X
V.U.: Ariane Dierickx Kerkstraat 73 te 1060 Brussel

2020 werd gekenmerkt door de coronacrisis en toonde hoe kwetsbaar daklozen zijn. **Hoe kan je 'in je kot' blijven als je er geen hebt?** Jammer genoeg heeft deze crisis ook andere mensen doen struikelen, mensen die anders net overeind bleven over de grens tussen kwetsbaarheid en armoede. Onze teams hebben op 13 maart meteen gereageerd door **nieuwe initiatieven** te ontplooiën en **hun inspanningen te verdubbelen** om de mensen zo goed mogelijk te begeleiden.

Voor 't Eilandje kan 2020 in drie lijnen worden samengevat: de **grote nood** voor mensen die dakloos zijn of dreigen het te worden, het bijzondere **aanpassingsvermogen** van onze teams en de **prachtige solidariteit** van de burgers.

2020 IN DRIE PUNTEN

“Ik heb echt beseft dat de daklozen echt vergeten konden worden als we niet genoeg over hun situatie spreken.

Zo zou ik 2020 samenvatten.”

Kasole, vrijwilliger

1 Mensen die dakloos zijn of dreigen het te worden: Hoe kan je 'in je kot' blijven als je er geen hebt? Hoe kan je in de pandemie vermijden dat ze van kwetsbaar wegglijden naar armoede?

Voor de daklozen heeft de aankondiging van de lockdown meteen tot verwarring geleid want de **hele wereld verdween**: de cafés waar ze naar het toilet mochten gaan, de douches en wasserijen die tot dan beschikbaar waren in de dagcentra moesten plots hun toegang beperken, de loketten van de administratieve diensten, de voorbijgangers wiens vrijgevig muntjes genoeg waren om die dag een broodje te kopen, bovendien kon die munt ook besmet zijn met het virus... En tegelijkertijd kregen de daklozen ook een paradoxale order, namelijk **de avondklok respecteren en 'in je kot blijven' als je er geen hebt**. Waar moet je naartoe? De mensen stonden er meteen met lege handen en hadden het gevoel dat ze compleet vergeten en aan hun lot overgelaten waren.

Parellel daarmee verschenen vanaf de eerste dag van de lockdown **vele nieuwe gezichten die we bij onze diensten nog niet kenden**, op zoek naar iets te eten of te drinken. Ons dagopvangcentrum heeft snel 120 afhaalmaaltijden per dag aangeboden, die op de dorpel werden uitgedeeld omdat het centrum gesloten was voor het publiek. We hebben bij voorbeeld ook gewerkt met “Feed the culture” om kunstenaars en medewerkers uit de culturele sector te helpen, die plots zonder werk vielen en voedselpakketten vroegen. De sluiting van de horeca was voor héél veel mensen een zware aderslating. Zoals voor de **student** die zijn hele inkomen verloor door de sluiting van het café waar hij, zoals vele anderen, zonder enige sociale bescherming werkte. Hij is al snel op straat beland en daar zit hij nu jammer genoeg nog steeds. We begeleiden hem bij zijn stappen zodat hij weer aan een inkomen raakt, een blijvend onderdak vindt en opnieuw naar school kan, maar **de plotse stop door de eerste lockdown heeft zijn situatie veel moeilijker gemaakt, tot lang na lockdown. Jammer genoeg is hij niet de enige**. Voor 't Eilandje was de inzet om overeind te blijven in deze crisis en tegelijkertijd om onze opdracht te blijven

waarmaken, namelijk duurzame oplossingen vinden voor mensen die in een moeilijke situatie verkeren of die dreigen dakloos te worden.

“Op een dag werd iemand van onze gebruikers door een krant geïnterviewd en hij zei 'ik kan kiezen; sterven van de corona of sterven van de honger'.”

Kasole, vrijwilliger

2 Ons werk in tijden van pandemie: ons aanpassen aan de regels en de deuren openmaken wanneer alles dicht is.

Omwille van de pandemie en de overheidsmaatregelen hebben al onze diensten op het terrein hun werkwijze moeten aanpassen: invoering van **nieuwe hygiëneregels** in de opvanghuizen, **stopzetting van activiteiten** die zo essentieel zijn om de band met de mensen te behouden en het zelfvertrouwen weer op te bouwen, **beperking van de opvangcapaciteit** door de naleving van de sociale afstandsregels, enz. We hebben voldaan aan al die nieuwe regels. Onze opvanghuizen zijn in 2020 élke dag opengebleven, zonder uitzondering, en daarbij hebben we clusters vermeden. Ons dagopvangcentrum (dat primaire diensten aanbiedt met een sociaal restaurant en hygiënediensten) heeft de ongelofelijke uitdaging opgenomen, met succes, om een groot deel van het aanbod te behouden door de werkwijze bij elke nieuwe aankondiging van de regering aan te passen.

Lees de blik op 2020 door Kasole, vrijwilliger, en Philip, directeur van het dagopvangcentrum van 't Eilandje. ilot.be/nl/dagopvang_2020/

Het behoud van het menselijk contact, de kern van ons werk, was een cruciaal punt. Dat was bij voorbeeld het geval met de mensen die we thuis begeleiden en die we niet langer mochten ontmoeten. De telefoon heeft de ontmoetingen vervangen. Onze medewerkers van het team thuisbegeleiding hebben er dubbel zoveel energie en vindingrijkheid in gestopt om te zorgen dat de mensen en gezinnen die recent opnieuw in een woning zijn ingetrokken stevig ondersteund worden ondanks de afstand en om hen te begeleiden bij hun administratieve stappen die moeilijker dan ooit zijn (met name omdat de meeste loketten van de administraties en sociale diensten gesloten zijn). Onze doelstelling: vermijden dat die mensen alleen komen te staan en op zichzelf aangewezen zijn in een bijzonder moeilijke periode, met een verhoogd risico dat ze terug op straat belanden.

Ten slotte, woningen vinden bleek nagenoeg onmogelijk: panden bezoeken was verboden en potentiële investeerders ontmoeten bleek uitermate gecompliceerd. Toch heeft het team doorgezet en is het erin geslaagd om 55 woningen te vinden voor daklozen, door nieuwe initiatieven op te starten. Een echt huzarenstukje in coronatijden!

3 2020 is ook het jaar van solidariteit en van nieuwe initiatieven

Vanaf de eerste dagen van de lockdown hebben vele mensen zich aangemeld om ons te helpen. De partners maar ook de schenkers van 't Eilandje hebben massaal gehoor gegeven aan onze oproepen. Die vrijgevigheid en die solidariteit hebben onze teams gedragen en de motivatie een boost gegeven om onze inspanningen te verdubbelen zodat we zij aan zij met ons publiek door deze crisis heen komen. Ze kwamen met name tot uiting in de voedselinzameling en in de woningoplossingen.

De voedselinzameling in 2020 is immers verdubbeld tegenover 2019, waardoor we 40 000 maaltijden hebben kunnen aanbieden en 120 ton voedselpakketten hebben kunnen verdelen. In de eerste dagen van de lockdown werden de grootwarenhuizen leeggehaald, wat meteen heeft geleid tot een dip in de schenkingen aan organisaties voor voedselhulp. De horeca heeft ons zeer snel de bederfbare goederen geschonken, meteen gevolgd door de traiteurs en de producenten van verwerkte voedingswaren. Uiteindelijk hebben de supermarkten opnieuw voeding kunnen schenken, en veel meer dan voor de coronacrisis. Momenteel stellen ons dagopvangcentrum en onze opvanghuizen hun maaltijden vooral samen dankzij de ingezamelde voedingswaren en wij geven steeds meer door aan andere organisaties uit de sector.

Om mensen die op straat leven en die geen plaats hebben in de noodvang, te beschermen tegen het gezondheidsrisico, hebben we nieuwe initiatieven ontplooid. Het project Hotel Solidair, aangestuurd door 't Eilandje en uitgerold in Brussel in samenwerking met de partner-organisaties Diogènes en DoucheFLUX, heeft 44 mensen onderdak kunnen bieden vanaf mei 2020 tot eind juni 2021; dankzij een partnerschap met het Fonds Huisvesting en de Relais Social van Charleroi hebben verscheidene mensen een doorgangswoning kunnen vinden en konden ze naar een blijvende woning begeleid worden ... We vonden het wel belangrijk dat deze beide projecten, die bij hoogdringendheid zijn uitgewerkt, konden leiden tot waardige en blijvende oplossingen, wat onze primaire opdracht is: vele mensen hebben zich al kunnen vestigen in een duurzame woning en hebben hun rechten hersteld. Een van de huizen van het project in Charleroi wordt momenteel specifiek ingezet voor de begeleiding van jongeren (minder dan 30 jaar).

“Een hotel heeft grote voordelen tegenover de noodoplossingen waarbij de mensen in slaapzalen liggen, waar het onveilig kan zijn. Zo hebben we mensen die nergens anders wilden of konden binnengaan, kunnen overtuigen om te komen.”
Esther, projectleider

Lees het interview met Esther en Sarah, die het project Hotel Solidair coördineren:
ilot.be/nl/solidair_hotel_2020/

Tot slot hebben we in 2020 de basis gelegd voor verscheidene nieuwe initiatieven waarmee we beter kunnen tegemoetkomen aan de specifieke noden van daklozen:

- de invoering van het project ISSUE, met partners uit de sector van daklozen en noodhulp. Dat project gaat voor een transversale en multidisciplinaire aanpak van de mensen (verpozing, toegang tot de rechten, een blijvende woning zoeken) en steunt op geïndividualiseerde woningen die de Openbare Vastgoedmaatschappijen (OVM's) ter beschikking stellen;
 - de start in december 2020 van de sociale vastgoedcoöperatieve Fair Ground Brussels met als voornaamste taak het ontwikkelen van definitieve woningsoplossingen voor mensen in een kwetsbare situatie;
 - de voorbereiding van de opening van een dagopvangcentrum voor jongeren in Brussel (project Macadam - intersectoraal netwerk voor jongeren op de dool; de opening is voorzien in 2021);
 - de opening van een dienst “Verhuizing & Inrichting” die de gebruikers van Housing First help bij hun verhuizing (meubelen, servies en huishoudlinnen zoeken, meubelen in elkaar zetten, kleine herstellingen, enz.).
- Daarnaast blijven we ook specifieke acties ontwikkelen, zoals het programma ter ondersteuning van ouderschap voor mensen die tijdelijk in een van onze opvanghuizen verblijven.

2020 IN HET KORT

Ons dagopvangcentrum als voorbeeld

1 januari – 12 maart: volledig open voor het publiek

► Werking in “wintermodus” met een uitgebreid team, elke dag worden 45 tot 60 mensen opgevangen.

13 maart tot 15 juni: volledig gesloten voor het publiek

► Verdeling van maaltijden op straat, voor het centrum op het Sint-Gillisvoorplein. We gaan van 45 naar 120 maaltijden per dag, elke dag zien we nieuwe gezichten verschijnen.
► We zetten meer in op de voedselinzameling, dankzij nieuwe solidariteit binnen de horeca en de grootwarenhuizen.

16 juni – medio september: open voor het publiek maar met beperkingen

► Maximum 15 mensen tegelijkertijd binnen (in plaats van 60 zoals gewoonlijk), wat maakt dat er een grotere rotatie is binnen het centrum om te zorgen dat iedereen van de sociale diensten kan genieten.
► De douches gaan opnieuw open.
► Het volume van de voedselinzameling blijft op het niveau dat we tijdens de eerste lockdown hadden.

Oktober - nu: open met zware beperkingen

► Open voor maximum 10 mensen tegelijkertijd: de wachtrij buiten begint weer langer te worden en de rotatie binnen het centrum om te zorgen dat iedereen van de diensten gebruik kan maken, wordt nog intenser.
► De douches zijn gesloten.
► Dubbele maaltijdservice om te zorgen dat meer mensen kunnen eten.
► Het volume van de voedselinzameling blijft op het niveau dat we tijdens de eerste lockdown hadden, waardoor we de meeste maaltijden van 't Eilandje kunnen bereiden en kunnen blijven doorgeven aan andere organisaties.

Meer dan ooit,
werken we samen aan waardige en
blijvende oplossingen
om uit de dakloosheid weg te raken!

Als u in 2021 in totaal 40 euro of meer schenkt, dan geniet u een fiscale korting van 45% van het totale bedrag van uw schenkingen (volgens de voorwaarden van artikel 145/33 van het WIB 1992).

www.ilot.be

Redactie & Ontwerp: Nina Closson, Thibault Conrotte,
Ariane Dierickx, Aude Garely et Anne Pailhès
Illustraties & Vormgeving: Amélie Pécot
Druk: The Mailing Factory
Imprimé en juin 2021

BE33 0017 2892 2946

info@ilot.be

KERNCIJFERS VAN DE ACTIVITEIT IN 2020

1 058

mensen begeleid

Omwille van de corona-beperkingen (vb. een verplichte corona-test) ligt dat aantal iets lager dan in 2019 maar langduriger, en zonder de mensen mee te tellen die naar voedselbedeling komen

Waarvan:

212 vrouwen

728 mannen

118 kinderen

54% van die mensen worden voor het eerste begeleid door 't Eilandje

8 mensen hebben een vooropleiding horeca gevolgd

6 193 ontbijten

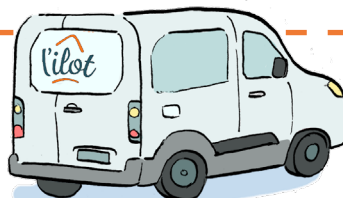
uitgedeeld aan mensen die op straat hadden geslagen, dat is 50% meer dan in 2019

40 000 maaltijden

klaargemaakt en uitgedeeld dankzij onze keukenteams

150 ton voedingswaren

ingezameld, dat is bijna 50% meer dan in 2019

37 vrijwilligers, waarvan vele een gedwongen pauze hebben moeten inlassen tijdens de lockdown om het risico op besmetting te beperken, maar die onze gedachten en in hart blijven!

105 medewerkers en medewerksters

1 000

Uur opleiding hebben de medewerkers gevolgd om steeds beter te kunnen innoveren & reageren op de noden

10 begeleidingsdiensten:

1 dagopvangcentrum, 3 opvanghuizen, 1 solidair hotel, 1 project voor sociale economie, 1 cel Woning zoeken & creëren, 2 diensten voor thuisbegeleiding, 1 dienst Verhuizing & Inrichting

27 730

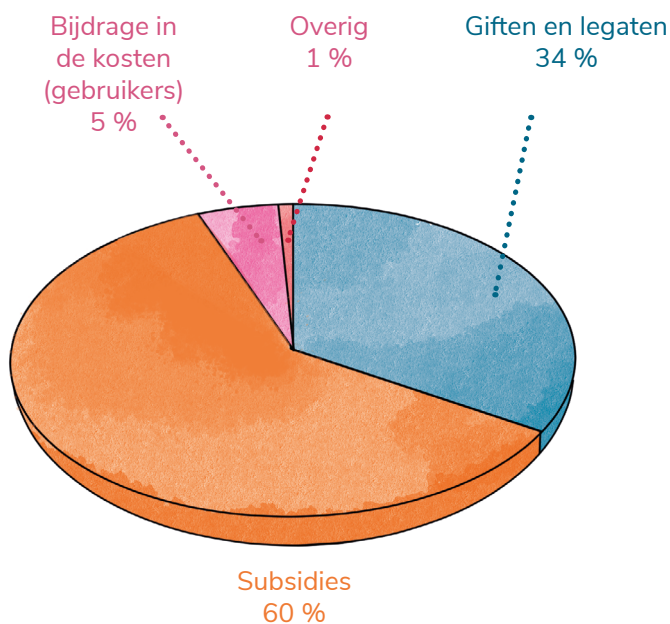
overnachtingen in een opvanghuis, dat is 22% meer dan in 2019

101 mensen vonden opnieuw een woning

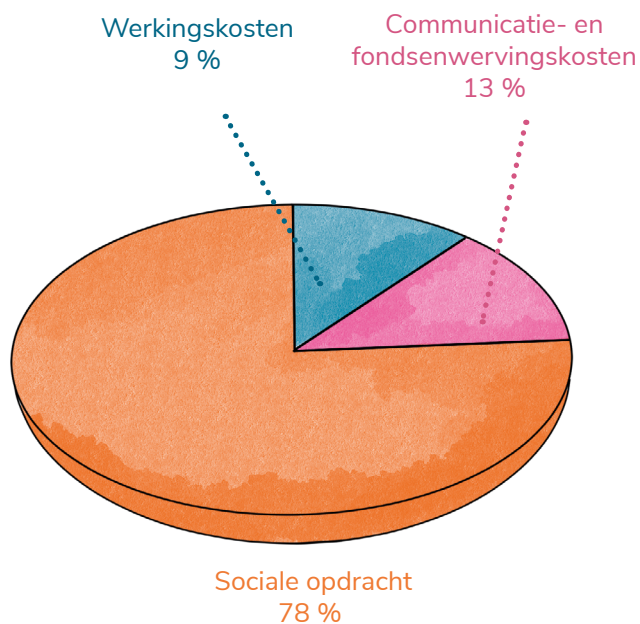
55 woningen hebben we gevonden en gecreëerd voor daklozen

Kerncijfers Begroting 2020

Opbrengsten 2020

Lasten 2020

Tijdelijk onderdak

Twee opvanghuizen voor alleenstaande mannen (in Brussel en in Charleroi) en een opvanghuis voor vrouwen en gezinnen (in Brussel).

Noodopvang

Overdag in het dagopvangcentrum in Brussel. 's Nachts in twee opvanghuizen in Brussel.

Opleiding en tewerkstelling

Een project voor sociale economie " 'Eten van 't Eilantje", dat een vooropleiding voor horeca-beroepen geeft en een commerciële activiteit uitwerkt door bio-voedingswaren te verkopen.

Huisvesting

De Brusselse cel Woningzoeker en -creator (cel WZC), de sociale vastgoedcoöperatieve Home Sweet Coop, thuisbegeleidingsdiensten in Brussel en in Wallonië.

Gezonde voeding

Voedselinzameling en een participatieve moestuin.